

רשות הפטנטים בישראל ביטלה רישומי עיצוב לממתקי צמר גפן מתוק

עדכוני לקוחות

רשות הפטנטים בישראל ביטלה לאחרונה שני רישומי עיצוב בתיקים מס' 63960 ו-63961, בהחלטה תקדימית עבור בעלי עיצובים, יבואנים ואנשי מקצוע בתחום הקניין הרוחני. הביטול נבע מחשיפה פומבית מוקדמת וטענות בעלות שגויות, והדגיש את הצורך במשנה זהירות בעת הגשת בקשות לרישום עיצובים.

בעלות על עיצוב – אתגר נפוץ עבור יבואנים

סוגיית הבעלות הייתה מרכיב מכריע בהחלטת הביטול. לפי חוק העיצובים הישראלי, בעלות על עיצוב היא סוגיה מורכבת, כיוון שיש להבחין בין המעצב המקורי, מעצב שהוא עובד (המבצע עבודת עיצוב למעסיק), הישות המזמינה עיצוב, וכל מי שקיבל העברת זכויות בהמשך. רשות הפטנטים הבהירה כי היותו של צד מסוים מעורב במסחר של מוצר תחת העיצוב אינה מקנה לו בהכרח זכויות בעלות. עסקים חייבים לוודא כי זכויות הבעלות מועברות בהסכמים ושטרי העברה ומתועדות כראוי לפני הגשת בקשה לרישום עיצוב.

המבקש, חברה ישראלית אשר ייבאה מכונות שיוצרו על ידי חברה סינית שהחזיקה גם בפטנטים הקשורים להפעלתן, הגיש מספר בקשות לרישום עיצובים לרשות הפטנטים הישראלית. ואולם, במהלך הבחינה ובהמשך במהלך הליכי הביטול, התברר כי העיצובים נרשמו ללא הסכם המחיל העברת זכויות בעלות מהיצרן הסיני ליבואן הישראלי.

במקום זאת, היבואן הסתמך על הסכם יבוא שלא הגדיר בבירור העברת זכויות עיצוב, מה שהוביל להצגת מצג מטעה בנוגע לבעלות על העיצוב בפני רשות הפטנטים. הפוסקת קבעה בהחלטתה כי העדר העברת זכויות ברורה, בשילוב עם שימוש קודם בעיצובים, מבטל את הרישום.

ההחלטה מדגישה כי על המבקש להבטיח לא רק בעלות ברורה לפני ההגשה, אלא גם לוודא שהעיצוב לא פותח או שומש באופן עצמאי על ידי צדדים שלישיים לפני הגשת הבקשה.

יבואנים ומפיצים רבים מניחים כי הם יכולים לרשום עיצובים עבור מוצרים שהם מפיצים, אך ללא העברת זכויות קניין רוחני מסודרת, הרישומים עלולים להתבטל. עסקים צריכים להבטיח תיעוד הולם, כולל הסכמי המחאת זכויות חתומים על ידי הצדדים הרלוונטיים, לפני הגשת הבקשה.

תקופת החסד בישראל – חלה רק בתנאים מסוימים

בהתאם לחוק העיצובים הישראלי (2017), תקופת חסד של 12 חודשים מאפשרת להגיש בקשה לרישום עיצוב גם לאחר חשיפה פומבית, אך רק אם החשיפה בוצעה על ידי הבעלים החוקי או כתוצאה ממידע שמקורו בבעל העיצוב. ההחלטה קובעת כי הגנת תקופת החסד אינה חלה אם צד שלישי חושף את העיצוב ללא הרשאה – גם אם החשיפה מתבצעת בתוך תקופת החסד. על המבקשים לבחון בקפידה כל פרסום קודם לפני הסתמכות על הוראה זו.

חשיפה מוקדמת במדיה דיגיטלית – לקח חשוב

ההחלטה אישרה כי העיצובים לממתקי צמר גפן מתוק פורסמו פומבית לפני הגשתם לרישום. באופן משמעותי, גם פרסומים מוגבלי גישה, כגון תחת עמוד Moments בחשבון פרטי ב-WeChat, יכולים להוות פרסום קודם אם לפחות אדם אחד שאינו בשליטת המבקש יכול היה לצפות בהם.

הרשות בחנה גם פרסומים באתרי ספקים, פלטפורמות מסחר אלקטרוני וקטלוגים של תערוכות מקצועיות, כדי לבדוק אם העיצובים פורסמו קודם לכן. לפיכך, על מגישי העיצובים לבצע חיפוש של פרסומים קודמים בכל המקורות הללו לפני הגשת בקשה לרישום. סקירה מקיפה של זכויות הבעלות והיסטוריית החשיפות הפומביות היא הכרחית כדי להבטיח זכויות עיצוב אכיפות ולמנוע ביטולים יקרים בעתיד.

הגנה תחת פטנטים אינה מקנה זכויות עיצוב

ההחלטה חידדה הבחנה חשובה: פטנטים מגנים על פונקציונליות, בעוד שעיצובים מגנים על אסתטיקה. עצם הבעלות על פטנט למכונה אינה מקנה זכויות בלעדיות על הצורה האסתטית של המוצרים שהיא מייצרת – יש להגן עליהם בנפרד ושאלת הבעלות בהם נבחנת בנפרד. ההחלטה מהווה תזכורת לכך שעסקים צריכים להגן גם על ההיבטים הפונקציונליים וגם על האסתטיים של מוצריהם, במסגרת נפרדת.

שיקולי תום לב – נושא שטרם הוכרע אך חשוב

ההחלטה העלתה, אך לא הכריעה, את סוגיית תום הלב בהגשת בקשות לרישום עיצוב. למרות שההכרעה התמקדה בעיקר בשאלות היותו של העיצוב חדש ושאלת בעלות, הניתוח בהחלטה הצביע על כך שעתידית ייתכן כי טענות כוזבות לבעלות ייבחנו באופן מחמיר יותר, וייתכן שתהיה לכך השפעה על אכיפת זכויות עיצוב.

על כן, חברות צריכות להקפיד על הגשת הצהרות מדויקות לגבי הבעלות בעת רישום עיצובים, כדי להימנע ממצגים שגויים שעלולים להוביל לביטול זכויותיהן.

משמעות ההחלטה עבורכם

ההחלטה מהווה תמרור אזהרה לעסקים המבקשים להגן על עיצוביהם בישראל. לפני הגשת בקשה, יש לוודא שהעיצוב אכן חדש, לא נחשף בפומבי מעבר להגנות תקופת החסד, וכי הבעלות עליו מתועדת כדין.

אם אתם יבואנים, אנו ממליצים להיוועץ במומחה לקניין רוחני בעת ניסוח הסכמים מסחריים, כדי להבטיח שתנאי הבעלות וזכויות השימוש מוגדרים בבירור.

לייעוץ בנוגע רישום עיצובים, להסכמים מסחריים ו/או אסטרטגיות אכיפה, צרו עימנו קשר.

עדכון זה נועד לספק מידע כללי ותמציתי בלבד. הוא אינו מהווה ניתוח מלא או שלם של הסוגיות הנידונות, אינו מהווה חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו.

אנשי קשר

ד"ר מאיה שמיילוב
מובילת תחום הפטנטים